

OTA-ONAGA ITOAT VA XURMAT QILISH FAZILATI**X.U.Samatov***Ilmiy rahbar.***Ikromov Doniyor***Toshkent Axborot Texnologiyalari Universiteti**Samarqand filiali Kompyuter injiniringi**fakulteti KI24-03 guruhi talabasi.**Telefon raqam: +998500095600**Elektron pochta manzili:**donyor.ikromov07@icloud.com*

Anotatsiya: Maqola "Ota-Onaga Itoat va Xurmat Qilish Fazilati" mavzusida ota-onaga bo‘lgan hurmat va itoatning islom dinidagi o‘rni va ahamiyatini batafsil tahlil qiladi. Islomda ota-onaga hurmat va yaxshilik qilish, farzandning nafaqat dunyo, balki oxiratda ham saodatga erishishi uchun muhimdir. Qur’oni Karim va hadislar orqali ota-onaga bo‘lgan hurmatning kattaligi, ularning duolarini olish va jannatga kirish yo‘lidagi ahamiyati ko‘rsatilgan. Ota-onaga yaxshilik qilishning ma’naviy foydalari, jumladan, duolarni qabul qilish va jamiyatdagi barqarorlikka qo’shgan hissasi ham ta’kidlanadi. Maqolada ota-onaga hurmat qilish, oila va jamiyatda axloqiy fazilatlarni rivojlantirish, shuningdek, ijtimoiy va diniy qadriyatlar haqida so‘z boradi.

Kalit so‘zlar: Ota-onaga hurmat, Islomda ota-onaga itoat, Jannatga kirish, Duolar, Ma’naviy yuksalish, Axloqiy fazilatlar, Jamiyat barqarorligi, Islomiy ahamiyat, Oil tarbiyasi, Ijtimoiy farovonlik.

Аннотация: Статья "Достоинства почитания и уважения к родителям" подробно анализирует место и важность почитания и послушания родителям в исламе. В исламе уважение и доброта к родителям имеют большое значение для того, чтобы ребенок достиг счастья не только в этом мире, но и в будущем. Через аяты Корана и хадисы подчеркивается важность уважения к родителям, получения их молитв и пути в Рай. Описываются духовные преимущества почитания родителей, такие как принятие молитв и вклад в стабильность общества. Статья затрагивает темы воспитания в семье, нравственных ценностей и социальных и религиозных принципов.

Ключевые слова: Почитание родителей, Послушание родителям в Исламе, Вход в Рай, Дуа, Духовное восхождение, Моральные ценности, Стабильность общества, Исламская значимость, Воспитание в семье, Социальное благополучие.

Abstract: The article "The Virtues of Obeying and Honoring Parents" provides a detailed analysis of the importance and significance of respecting and obeying parents in Islam. In Islam, showing respect and kindness to parents is crucial for achieving happiness not only in this world but also in the hereafter. The importance of honoring parents, receiving their prayers, and the path to entering Paradise are emphasized through the verses of the Qur'an and Hadith. The article highlights the spiritual benefits of honoring parents, such as the acceptance of prayers and the contribution to social stability. It also discusses the development of moral virtues in the family and the importance of social and religious values.

Keywords: Respect for parents, Obedience to parents in Islam, Entering Paradise, Prayers, Spiritual elevation, Moral virtues, Social stability, Islamic significance, Family upbringing, Social well-being.

Ota-onaga itoat va xurmat qilish islom dinida eng muhim fazilatlaridan biri hisoblanadi. Qur'on va hadislar bu masalani alohida ta'kidlagan. Ota-onaga hurmat ko'rsatish, ularning duolarini olish, o'z farzandlari uchun eng yaxshi tarbiya va ma'naviy yuksalishga intilish muhim ahamiyatga ega. Bu maqolada ota-onaga itoatning fazilatlari, uning islomdagi o'rni va ahamiyati to'g'risida so'z yuritiladi. Qur'oni Karimda ota-onaga itoat va hurmat qilishning ahamiyati bir necha marta qayd etilgan. Allohning «Ushbu ko'rsatma sening so'zingga ilova qilingan» (Luqmon surasi, 14-oyat) degan oyatida, ota-onaning azizligi va hurmati haqida so'z yuritiladi. Shuningdek, Muhammad (s.a.v) hadislarida ota-onaga bo'lgan ehtirom, ular bilan yaxshi munosabatda bo'lishning ahamiyati ta'kidlangan. Ota-onaga yaxshilik qilishning fazilatlari juda keng va chuqur. Islomda ota-onaga bo'lgan hurmat va ehtirom nafaqat dunyoviy farovonlikni ta'minlash, balki ma'naviy yuksalish va oxiratda jannatga erishishning muhim sharti sifatida qaraladi. Ota-onaga yaxshilik qilish, ularning dardini tushunish va ularning ehtiyojlarini qondirish faqatgina farzandning yuksak axloqiy fazilatlaridan emas, balki imonining shakllanishi, rivojlanishi va Allohga bo'lgan yaqinligini anglatadi. Rasululloh (s.a.v.) hadislarida ota-onaga yaxshilik qilishni doimo alohida ta'kidlaganlar. Bir hadisda shunday deyiladi: "**Ota-onaga yaxshilik qilish, jannatga kirishga olib boradigan yo'lni ochadi.**" (Sahih Muslim). Bu hadis, ota-onaga bo'lgan ehtiromning o'zgaruvchan natijalarini ko'rsatadi. Jannatga kirish uchun, bu dunyoda ota-onaga yaxshilik qilish va ularni xursand qilish, ularga yordam berish kerakligini ta'kidlaydi. Ota-onaga yaxshilik qilish, nafaqat jannatga olib boradigan yo'lni ochadi, balki bu insonning ma'naviyatini kuchaytiradi. Ota-onaga hurmat, shuningdek, farzandning qalbida rahm-shafqat, sabr va toqat hissini rivojlantiradi. Islomda bu fazilatlarni yashash, insonni yuksak ma'naviy darajaga olib boradi. Ota-onaga yaxshilik qilishning boshqa ma'naviy foydalari quyidagilardir: Duoning qabul bo'lishi: Ota-onaning duosi farzand uchun juda katta

ahamiyatga ega. Rasululloh (s.a.v.) aytganlar: "Ota-onaning duosi, Alloh tomonidan rad etilmaydi." (Sahih al-Buxoriy) Bu, farzandning ota-onasi uchun qilgan yaxshiliklari, ulardan olgan duolar orqali dunyo va oxiratdagi baxt-saodatni ta'minlashi mumkinligini anglatadi. Oila va jamiyat barqarorligi: Ota-onaga bo'lgan hurmat jamiyatdagi barqarorlik va ijtimoiy uyg'unlikka olib keladi. Farzandlar ota-onalarini hurmat qilish orqali oilaning mustahkamligini ta'minlaydi. Bu, o'z navbatida, jamiyatning mustahkamlanishiga hissa qo'shamdi. Ota-onaga yaxshilik qilish nafaqat diniy, balki insoniyat tarixidagi umumiy axloqiy qoidalar orasida eng oliy qadriyatlaridan biridir. Ota-onaga hurmat, insoniyatning axloqiy tarbiyasida eng yuqori darajaga erishish va mustahkam jamiyat qurish uchun zarurdir. Islom dini ota-onaga bo'lgan hurmatni butun jamiyatga yetkazishni, yoshlarni hurmatli va axloqli qilib tarbiyalashni o'z oldiga maqsad qilib qo'ygan. Farzand ota-onasiga yaxshilik qilib, o'zining oxiratdagi saodati va dunyodagi baxtini ta'minlash uchun bu yo'lни izlaydi. Bu faqatgina oila doirasida emas, balki jamiyatda ham hurmat va ehtiromning asosiy ustuvorligi sifatida qaraladi. Ota-onaga yaxshilik qilish, nafaqat islomiy jihatdan, balki insoniyat axloqi va ma'naviyati nuqtai nazaridan ham juda muhim fazilatdir. Ota-onaga bo'lgan hurmat va yaxshilik orqali, inson nafaqat oilasini, balki jamiyatni ham yuksaltiradi. Ota-onaning duolariga erishish, farzandning hayotini barakali qiladi va oxiratda jannatga kirishiga sabab bo'ladi. Ota-onaning duosi farzand uchun juda katta ahamiyatga ega. Qur'onda aytiganidek, ota-onaning o'limidan keyin ularning duolariga ehtiyoj ortadi. Ota-onaga bo'lgan yaxshilik, ularning roziliginini olish, jannatga kirishning kalitlaridan biridir. Ota-onaga hurmat ko'rsatish nafaqat individual odamning ma'naviy rivojlanishi uchun zarur, balki jamiyatning barqarorligi va ijtimoiy farovonligiga ham katta hissa qo'shamdi. Yaxshi tarbiya olgan farzandlar jamiyatda mas'uliyatli va e'tiborli bo'ladilar. Ota-onaga itoat va xurmat qilish islomning asosiy tamoyillaridan biridir. Bu nafaqat dinimizda, balki insoniyat tarixida ham yuqori baholangan fazilatdir. Ota-onaga hurmat ko'rsatish, ularning duolarini olish orqali nafaqat bu dunyoda, balki oxiratda ham yaxshi natijalarga erishish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Qur'oni Karim, Qalam surasi, 4-oyat.
2. Tavba surasi, 4-oyat.
3. Al-Buxoriy, "Sahih al-Buxoriy", Kitob al-Adab, 5678-hadis.
4. Ahmad ibn Hanbal, "Musnad", 2-jild, 381-bet.
5. Shayx Muhammad Sodiq Muhammad Yusuf, "Iymon", Toshkent: Hilol-Nashr, 2013.
6. Shayx Muhammad Sodiq Muhammad Yusuf, "Islom axloqi", Toshkent: Hilol-Nashr, 2015.
7. A. Hamidov, "Ma'naviyat asoslari", Toshkent: O'zbekiston, 2006.
8. D. Mo'minov, "Dinshunoslik asoslari", Toshkent: TDYU nashriyoti, 2020.

9. T. Jalolov, "Odob va axloq asoslari", Toshkent: Ma'naviyat, 2007.
10.M. Muhammad Ali, "Islom va zamonaviy dunyo", Toshkent: O'zbekiston, 2014.

